

SUOSITUKSET

KOMISSIO

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 29 päivänä kesäkuuta 2009,

sisämarkkinoiden toiminnan parannustoimista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/524/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 211 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Hyvin toimivat sisämarkkinat ovat perusedellytys kasvulle ja työpaikkojen luomiselle sekä talouden vakauden edistämiseksi. Mitä tehokkaammin sisämarkkinat toimivat, sitä enemmän liiketoiminta-olosuhteet paranevat, yritykset uskaltavat investoida ja luoda työpaikkoja ja kuluttajien luottamus ja kysyntä kasvavat. Hyvin toimivat sisämarkkinat ovat taloustaantumassa ratkaisevan tärkeä tekijä Euroopan talouden toipumisen helpottamiseksi.
- (2) Hyvin toimivilla sisämarkkinoilla on olennaisen tärkeää, että sisämarkkinoiden toimintaan vaikuttavat yhteisön säännöt, jäljempänä 'sisämarkkinasäännöt', on saatettu moitteettomasti kansallisen lainsäädäntöön ja että niitä sovelletaan, niiden soveltamista valvotaan ja seurataan moitteettomasti ja ne on tyydyttävällä tavalla yhdenmukaistettu.
- (3) Kuulemismenettelyissä ja analyyseissä, joilla valmisteltiin komission tiedonantoa "2000-luvun Euroopan sisämarkkinat" ⁽¹⁾, jäljempänä 'sisämarkkinakatsaus', tunnistettiin joukko puutteita, jotka osoittavat, etteivät sisämarkkinat vielä toimi niin kuin pitäisi. Monilla alueilla ja toimialoilla tarvitaan vielä lisätyötä. Kansalaiset ja yritykset eivät usein pysty hyödyntämään yhtenäismarkkinoiden lukuisia mahdollisuuksia, koska sääntöjä ei sovelleta oikein eikä niiden soveltamista valvota kunnolla.

(4) Tämän vuoksi komissio ehdotti sisämarkkinakatsauksessa useita käytännön toimenpiteitä, joiden tarkoitus on varmistaa, että kansalaiset ja yritykset voivat edelleenkin hyötyä sisämarkkinoiden tarjoamista talouseduista ⁽²⁾.

(5) Jäsenvaltioiden ja komission toteuttamien toimenpiteiden pitäisi täydentää toisiaan. Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi on elintärkeää, että yhteisiin tavoitteisiin – parempien kansallisten säännösten antaminen sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanemiseksi sekä näiden sääntöjen soveltamisen ja sen valvonnan parantaminen – pyritään soveltamalla toimet yhteen ja tekemällä yhteistyötä komission ja jäsenvaltioiden väliseltä kumppanuuspohjalta. Tässä suosituksessa tarkoitettu kumppanuutta korostava lähestymistapa menee pidemmälle kuin useilla sisämarkkina-aloilla jo noudatettu vaikiintunut yhteistyötapa. Siinä edellytetään, että jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä sekä komission kanssa ryhdytään toteuttamaan entistä tiiviimpää yhteistyötä kaikilla aloilla, jotka ovat sisämarkkinoiden kannalta merkityksellisiä. Se merkitsee myös, että jäsenvaltiot kantavat yhdessä vastuun ja toimivat proaktiivisemmin sisämarkkinoiden hallinnoinnissa.

(6) Sisämarkkinakatsauksessa ja erityisesti myöhemmissä jäsenvaltioiden kanssa käydyissä keskusteluissa yksilöitiin joitakin aloja, jotka ovat ratkaisevia sisämarkkinoiden toiminnalle: sisämarkkinakysymysten koordinoimista huolehtiminen; yhteistyön parantaminen jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä sekä komission kanssa; sisämarkkinasääntöjen kansalliseen lainsäädäntöön saattamisen parantaminen; markkinoiden ja toimialojen seuranta mahdollisten markkinahäiriöiden tunnistamiseksi; sisämarkkinasääntöjen soveltamisen parantaminen; sisämarkkinasääntöjen noudattamisen valvonnan tehostaminen ja ongelmien ratkaisun edistäminen; kansallisen lainsäädännön säännöllisen arvioinnin edistäminen; ja tiedottaminen kansalaisille ja yrityksille sisämarkkinaoikeuksista.

⁽¹⁾ KOM(2007) 724, 20.11.2007.

⁽²⁾ BKT nousi yhteisössä 2,15 % ja 2,75 miljoonaa uutta työpaikkaa luotiin vuosina 1992–2006. Yhteisön sisäinen kauppa kasvoi 30 % vuosina 1995–2005 (SEC(2007) 1521, 20.11.2007).

- (7) Tässä suosituksessa otetaan oppia muutamissa jäsenvaltioissa jo käyttöön otetuista ratkaisuista, joiden on osoitettu toimivan käytännössä kyseisessä jäsenvaltiossa. Kukin jäsenvaltio voi itse valita ne menettelytavat ja käytännöt, joilla ne parhaiten pystyvät varmistamaan tämän suosituksen noudattamisen olosuhteisiinsa nähden tuloksellisimmalla tavalla, sillä yhdessä jäsenvaltiossa toimivat ratkaisut eivät välttämällä sovellu yhtä hyvin johonkin toiseen jäsenvaltioon.
- (8) Tutkimusten mukaan jäsenvaltioiden on parannettava sisäistä koordinoitua sisämarkkinoita koskevia kysymyksissä, sillä toimivalta on jäsenvaltioissa nykyisin jakautunut useille viranomaisille ⁽¹⁾. Koska sisämarkkinasääntöjen soveltamisessa saattaa kussakin jäsenvaltiossa olla mukana monenlaisia kansallisia sekä alue- ja paikallisviranomaisia, olisi niiden välistä yhteistyötä tehostettava. Jäsenvaltioiden olisi siksi perustettava kansalliseen hallintojärjestelmäänsä tehokas sisämarkkinoiden koordinoituminen. Kansallisista hallintorakenteista ja perinteistä riippuen tämän toiminnon ei tarvitse olla kaikkialla sama. Toiminnosta vastaavien viranomaisten olisi vastattava yleisesti tämän suosituksen täytäntöönpanon suunnittelusta, valvonnasta ja arvioinnista.
- (9) Kun sisämarkkina-asioista vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten välinen rajat ylittävä ja sisämarkkinasääntöjen moitteettomalle soveltamiselle elintärkeä yhteistyö on tiivistä, voidaan rakentaa molemminpuolista luottamusta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että komission käyttöön ottamat rajat ylittävät verkot tai sähköiset tietojärjestelmät, esimerkiksi sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä IMI, RAPEX ⁽²⁾, RASFF ⁽³⁾ tai kuluttajansuoja-asioita käsittelevä yhteistyöverkko, ovat toiminnassa. Sitä varten on toteutettava asianmukaiset järjestelyt ja muun muassa osoitettava riittävät voimavarat.
- (10) Sisämarkkinoiden tulostaulujen mukaan sisämarkkinadiirektiivien saattamista kansalliseen lainsäädäntöön on vielä nopeutettava ja kansallisten säännösten laatua parannettava. Vaikka sisämarkkinoihin vaikuttavien direktiivien saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä 12 päivänä heinäkuuta 2004 annettua komission suositusta ⁽⁴⁾, jäljempänä 'vuonna 2004 annettu komission suositus', on yleisesti ottaen sovellettu ja vaikka direktiivejä on sen ansiosta saatettu paljon nopeammin kansalliseen lainsäädäntöön, olisi joitakin suosituksen osia vielä sovellettava tehokkaammin. Tässä suosituksessa muistutetaan, että vuonna 2004 annetussa komission suosituksessa mainitut toimet ovat edelleen tarpeellisia ja niitä on kehitettävä edelleen. Kyseinen suositus toimii edelleenkin esimerkkinä jäsenvaltioiden hallinnoille, jotka huolehtivat yhteisön säännösten saattamisesta kansallisen lainsäädännön osaksi. Tässä suosituksessa jatketaan myös niillä linjoilla, joilla olivat komission tiedonanto "Tulosten Eurooppa – yhteisön lainsäädännön soveltaminen" ⁽⁵⁾ ja komission tiedonanto "Lamfalussy-prosessin uudelleentarkastelu – valvonnan lähentäminen" ⁽⁶⁾.
- (11) Markkinoita on seurattava, jotta voidaan tunnistaa ne liiketoiminnan alat, joilla markkinat eivät toimi kunnolla kuluttajien ja yritysten kannalta, ja jotta sisämarkkinapolitiittiset toimet voidaan kohdistaa näille aloille. Markkinoiden seurannan olisi oltava erottamaton osa sisämarkkinapolitiikan suunnittelua ja valvontaa (esimerkiksi kuluttajamarkkinoiden tulostaulun välityksellä). Kun komissio ja jäsenvaltioiden viranomaiset tekevät yhteistyötä markkinaseurannassa ja tietojenkeruussa, kansallisella ja yhteisön tasolla käytettyjen tietojen laatu ja niiden analysointi paranevat, ja on helpompi rakentaa yhteisymmärrystä sisämarkkinoita koskevista kysymyksistä. Jäsenvaltioita kehoitetaan osallistumaan komission tekemiin markkinaseurantatoimiin ja harjoittamaan samanlaista seuranta kansallisella tasolla tarpeidensa mukaan.
- (12) Useissa jäsenvaltioiden tasolla tehdyissä selvityksissä on korostettu, kuinka tärkeää on koulutus, jotta viranomaiset, myös tuomarit, niin kansallisella kuin alue- ja paikallishallinnon tasolla osaisivat saattaa säännöt kansalliseen lainsäädäntöön oikein, osaisivat soveltaa ja valvoa soveltamista oikein. Tässä yhteydessä on tärkeää varmistaa, että kyseiset säännöt ja yleisesti ottaen vaikutus yhteisön kansainväliseen kilpailukykyyn otettaisiin aina huomioon kansallisia lakeja säädettäessä. Koulutuksen merkitys korostui edelleen Euroopan parlamentin hiljattain tekemässä kansallisten tuomarien asemaa koskevassa selvityksessä ja päätöslauselmassa ja sen vuonna 2005 antamassa kilpailulainsäädäntöä koskevassa päätöslauselmassa ⁽⁷⁾ samoin kuin hiljattain annetussa neuvoston päätöslauselmassa ⁽⁸⁾. Virkamiehille olisi myös annettava opastusta yhteisön lainsäädännöstä yleensä ja erityisesti sisämarkkinasäännöistä.
- (13) Sisämarkkinasääntöjen soveltamisen tehokas valvonta ja kunnolliset ratkaisukeinot kansalaisten ja yritysten ongelmiin ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta kansalaiset ja yritykset voivat helpommin hyödyntää perustamissopimuksen takaamia vapauksia. Jäsenvaltioiden olisi jatkettava yhteistyötä, jota jo on tehty ongelmanratkaisussa erityisesti SOLVIT-järjestelmän ⁽⁹⁾ avulla, ja komission tuella lisättävä ongelmanratkaisumekanismien kapasiteettia joko

⁽⁵⁾ KOM(2007) 502 lopullinen, 5.9.2007.

⁽⁶⁾ KOM(2007) 727 lopullinen, 20.11.2007.

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma kansallisen tuomarin asemasta Euroopan oikeuslaitoksessa (INI/2007/2027, 9.7.2008); Euroopan parlamentin päätöslauselma komission kilpailupolitiikkaa koskevasta kertomuksesta 2004, (INI/2005/2209, 20.3.2006).

⁽⁸⁾ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma 14757, annettu 28. lokakuuta 2008.

⁽⁹⁾ Komission tiedonanto "Tehokas ongelmanratkaisu sisämarkkinoilla (SOLVIT)" (KOM(2001) 702 lopullinen, 27.11.2001).

⁽¹⁾ Komission yksiköiden työasiakirja sisämarkkinapolitiikan uuden aikaistamiseksi käytettävistä välineistä (SEC(2007) 1518, 20.11.2007).

⁽²⁾ Tuoteturvallisuuden nopea hälytysjärjestelmä.

⁽³⁾ Elintarvikkeiden ja rehujen nopea hälytysjärjestelmä.

⁽⁴⁾ EUVL L 98, 16.4.2005, s. 47.

kansallisissa tuomioistuimissa tai tuomioistuinjärjestelmän ulkopuolella tehostaakseen oikaisumenettelyjä. On tärkeää, että puututaan olosuhteisiin, joista eri ongelmat johtuvat.

- (14) Kansallisen lainsäädännön säännöllinen seuranta ja arviointi on tärkeää, koska silloin voidaan tarkistaa, miten tehokkaasti sisämarkkinasääntöjä käytännössä sovelletaan, ja tunnistaa säännökset, jotka voisivat estää kansalaisia ja yrityksiä hyödyntämästä näitä sääntöjä mahdollisimman tehokkaasti. Näitä tarkistuksia olisi tehtävä järjestelmällisemmin kaikissa jäsenvaltioissa.
- (15) Hiljattain tehdyt Eurobarometri-kyselyt⁽¹⁾ ja komission tieto- ja ongelmanratkaisuyksiköille osoitetut pyynnöt osoittavat, että kansalaisille ja yrityksille on tarjottava enemmän tietoja heidän sisämarkkinaoikeuksistaan, jotta he voivat harjoittaa näitä oikeuksiaan käytännössä. Pitäisi myös voida tarjota kansalaisille ja yrityksille apua, kun he harjoittavat näitä oikeuksiaan. Sitä varten jäsenvaltioiden pitäisi komission tuella ja tarpeen mukaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa varmistaa käytännön tietojen ja neuvon antaminen asioista, jotka koskevat kansalaisia ja yrityksiä, kun kysymyksessä on asuminen, opiskelu, työnteke, yritysten perustaminen tai tavaroiden toimittaminen tai palvelujen tarjoaminen toisessa jäsenvaltiossa.
- (16) Tämän suosituksen liitteessä esitetään toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot voisivat toteuttaa tämän suosituksen täytäntöönpanemiseksi. Liitteessä luetellaan joissakin jäsenvaltioissa noudatettavia käytänteitä, joihin mainitut toimenpiteet perustuvat. Katsotaan, että vaikka toimenpiteisiin alussa liittyy kustannuksia, pitäisi säästöjä kuitenkin syntyä, esimerkiksi kun yksinkertaistetaan kansallisia hallintokäytänteitä, ja tuloksena pitäisi pitkällä aikavälillä olla paremmin toimivat sisämarkkinat, jolloin kuluttajien ja yritysten pitäisi hyötyä toimenpiteistä.
- (17) Komission ja jäsenvaltioiden olisi seurattava tiiviissä yhteistyössä edistystä tämän suosituksen täytäntöönpanossa muun muassa käymällä esikuvatavoitteita (benchmark) ja indikaattoreita koskevia keskusteluja sisämarkkinoiden neuvon-antavassa komiteassa (Internal Market Advisory Committee, IMAC). Jotta komissio voisi arvioida tämän suosituksen vaikutukset neljä vuotta sen jälkeen, kun suositus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle raportteja toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet suosituksen täytäntöönpanemiseksi, kolme vuotta sen jälkeen, kun suositus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

SUOSITTELEE, ETTÄ JÄSENVALTIOT:

- perustavat vahvan sisämarkkinoiden koordinoituintoiminnon tehokkaan koordinoinnin edistämiseksi sisämarkkinoita koskevista kysymyksistä vastaavien kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten keskuudessa ja niiden välillä sekä toimimaan hallinnossa sisämarkkinoita koskevana referenssipisteenä;
- helpottavat aktiivista yhteistyötä komission kanssa ja niiden hallintoviranomaisten välillä, jotka vastaavat sisämarkkinakysymyksistä eri jäsenvaltioissa, ja osoittavat tähän riittävät voimavarat;
- toteuttavat kaikki toimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta sisämarkkinoihin vaikuttavien direktiivien saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä voidaan parantaa;
- tukevat komission työtä markkinoiden seurannassa ja siihen liittyvien tietojen keräämisessä myötävaikuttaen tähän työhön aktiivisesti yhteisön tasolla ja harkitsevat tarvittaessa samanlaista toimintaa kansallisella tasolla;
- varmistavat, että kansallisilla viranomaisilla ja virkamiehillä on riittävät tiedot yhteisön lainsäädännöstä yleensä ja erityisesti sisämarkkinasäännöistä, jotta ne voivat tehokkaasti soveltaa sisämarkkinasääntöjä ja tarvittaessa ottaa ne huomioon valmistellessaan ja ottaessaan käyttöön uutta kansallista lainsäädäntöä;
- helpottavat ja rohkaisevat niiden ongelmien nopeaa ja tehokasta ratkaisua, joita kansalaisilla ja yrityksillä voi olla sisämarkkinaoikeuksiaan harjoittaessaan; että ne tekisivät sen yleisesti toteuttamalla toimenpiteitä, joilla parannetaan sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa, ja erityisesti varmistamalla, että tuomioistuimilla on riittävät tiedot yhteisön lainsäädännöstä, myös sisämarkkinasäännöistä, ja antamalla riittävästi tukea ongelmanratkaisumekanismeille;
- arvioivat säännöllisesti kansallista lainsäädäntöä varmistaakseen, että se on sisämarkkinasääntöjen mukaista, ja samalla seuraavat, käytetäänkö voimassa olevassa sisämarkkinasäännöissä säädettyjä vapautuksia tai poikkeuksia;
- antavat yrityksille ja kansalaisille paremmin käytännön tietoa sisämarkkinakysymyksistä;
- tarkastelevat liitteessä esitettyjä toimenpiteitä ja käytänteitä ja ottaen huomioon kansalliset institutionaaliset perinteensä valitsevat ne toimintatavat, jotka parantavat tai joiden voidaan odottaa parantavan sisämarkkinoiden toimintaa ja jotka sopivat parhaiten tämän suosituksen täytäntöönpanoon;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/index_en.htm#061204

10. tekevät komission ja muiden jäsenvaltojen kanssa yhteistyötä tämän suosituksen täytäntöönpanon seurannassa, tiedottavat komissiolle säännöllisesti toimista, joita ne toteuttavat tämän suosituksen täytäntöönpanemiseksi, ja jättävät komissiolle loppuraportin kolme vuotta sen jälkeen, kun tämä suositus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 29 päivänä kesäkuuta 2009.

Komission puolesta

Charlie McCREEVY

Komission jäsen

LIITE

Toimenpiteet ja käytänteet, joiden on määrä parantaa sisämarkkinoiden toimintaa**1. TOIMENPITEET, JOILLA VARMISTETAAN SISÄMARKKINOIHIN LIITTYVIEN KYSYMYSTEN PAREMPI KOORDINOINTI**

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) nimeämään uusi tai jo olemassa oleva viranomainen vastaamaan kansallisessa hallinnossa sisämarkkinakysymysten koordinoinnista;
- b) varmistamaan sisämarkkinakysymysten koordinointi ministeriöiden ja virastojen välillä;
- c) varmistamaan koordinointi toisaalta ministeriöiden ja virastojen ja toisaalta alue- ja paikallisviranomaisten välillä ja myös alueviranomaisten kesken ja paikallisviranomaisten kesken;
- d) varmistamaan, että kyseiset ministeriöt, virastot ja muut instituutiot ottavat sisämarkkinasäännöt huomioon;
- e) harkitsemaan, että ne määräisivät yhden tietyn viranomaisen vastaamaan useista sisämarkkinoihin liittyvistä toiminnoista ottaen huomioon sen, miten kansallinen hallinto on järjestetty;
- f) suunnittelemaan tämän suosituksen täytäntöönpanoa sekä seuraamaan ja arvioimaan sitä.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Vastuu sisämarkkinakysymysten koordinoinnista	— Joidenkin valtion laitosten tehtäväkuva vastaa jo nykyisin lähestulkoon sisämarkkinoiden koordinoittoa. Tällaiset laitokset tekevät tiivistä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa sisämarkkinakysymyksissä, varmistavat, että kansallinen lainsäädäntö on sisämarkkinasääntöjen mukaista, ja vastaavat useista sisämarkkinatoimista;
Ministeriöiden välinen yhteistyö	— Viranomaisten edustajat kokoontuvat sisämarkkinakysymyksiä käsittelevissä ministeriöiden välisissä työryhmissä;
Vertikaalinen koordinointi	— Esimerkiksi julkisten hankintojen tai markkinavalvonnan aloilla on erityisverkkoja, joiden kautta alue- ja paikallisviranomaiset ovat verkottuneet. Näillä verkoilla on käytettävissään yhteisiä tietokantoja tai verkkosivustoja; — Ministeriöiden välisissä työryhmissä on mukana alueellisia ja paikallisia edustajia käsittelemässä heille kuuluvia asioita;
Poliittinen näkyvyys	— Sisämarkkinoita koskevista poliittisista kysymyksistä keskustellaan säännöllisesti esimerkiksi kansallisen hallituksen alakomiteoissa; — Kansalliset parlamentit ovat aktiivisesti mukana sisämarkkinakysymysten analysoinnissa ja esimerkiksi valmistelevat raportteja tai tekevät kyselyselvityksiä näistä asioista;
Oikeudellinen työ	— Valtion laitos varmistaa muun muassa tarkastamalla kansallisia lakiluonnoksia, että kansallinen lainsäädäntö on sisämarkkinasääntöjen mukaista;
Sisämarkkinatoimien kokonaisuuden yhteinen	— Jotkin valtion laitokset vastaavat tietyistä sisämarkkinoihin liittyvistä toimista, kuten SOLVIT- ja IMI-järjestelyistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/34/EY ⁽¹⁾ ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2679/98 ⁽²⁾ tarkoitetuista ilmoituksista ja tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevaan toimenpidepakettiin kuuluvien keskitettyjen asiointipisteiden perustamisen koordinoinnista.

⁽¹⁾ Teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annettu direktiivi (EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37).

⁽²⁾ Sisämarkkinoiden toimivuudesta jäsenvaltioiden välisen tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta 7 päivänä joulukuuta 1998 annettu asetus (EYVL L 337, 12.12.1998, s. 8).

2. TOIMENPITEET, JOILLA PARANNETAAN YHTEISTYÖTÄ JÄSENVALTIOIDEN VÄLILLÄ JA KOMISSION KANSSA

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) tarjoamaan pysyvällä järjestelyllä asiaankuuluvaa kieli-, tietotekniikka- ja muuta koulutusta ja lisäämään tietoisuutta olemassa olevista verkoista ja asiaankuuluvista tietosuojasäännöistä, jotta yhteisön verkot, esimerkiksi sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI), RAPEX, RASFF, kuluttajansuoja-asioita käsittelevä yhteistyöverkko ja muut ovat kokonaisuudessaan toiminnassa kansallisella tasolla;

- b) järjestämään esimerkiksi olemassa olevien verkkojen avulla vaihtoja niiden virkamiesten välillä, jotka kansallisten hallintojen välillä vastaavat sisämarkkinakysymyksistä;
- c) varmistamaan, että sisämarkkinakysymyksistä vastaavien, eri jäsenvaltioiden viranomaisten aktiivinen yhteistyö kuuluu kansalliseen hallintokulttuuriin;
- d) järjestämään menettelyt niin, että jäsenvaltiot pystyvät vastaamaan nopeasti, jos komissio pyytää niiltä tietoja sisämarkkinasääntöjen soveltamisesta kansallisella tasolla, erityisesti EU:n pilottihankkeen ⁽¹⁾ ja rikkomusmenettelyjen yhteydessä.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Kansallisten viranomaisten välinen yhteistyö	— Pohjoismaiden ja Baltian maiden välillä tehdään tiivistä yhteistyötä markkina- valvonnassa, palveluista sisämarkkinoilla 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY ⁽¹⁾ täytäntöönpano- nossa ja muissa sisämarkkinakysymyksissä; — Kansalliset viranomaiset tekevät yhteistyötä julkisten hankintojen menettelyissä (esimerkiksi julkisten hankintojen verkon kautta) ja markkinavalvonnassa. Kan- salliset viranomaiset, jotka seuraavat markkinoilla olevien kulutustuotteiden (muut kuin elintarvikkeet) turvallisuutta, tekevät tiivistä yhteistyötä PROSAFE- verkossa, ja ICSMS-järjestelmä helpottaa teknisten tuotteiden markkinavalvon- taa;
Hallintovirkamiesten vaihdot	— Kansallisten kilpailualan virkamiesten vaihtoa tehdään Euroopan kilpailuviran- omaisten verkon puitteissa; — Useat kansalliset markkinavalvontaviranomaiset ja kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanon valvonnasta vastaavat viranomaiset osallistuvat virkamiesvaihtoon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY ⁽²⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ⁽³⁾, mukaisessa kuluttajaturvallisuusverkossa; ⁽³⁾;
Tuki taloudellisille ja inhimillisille voimavaroille	— Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) perustamista varten on ni- metty erillisiä työryhmiä, joille on annettu riittävästi henkilökuntaa ja varoja IMI:n kehittämiseen kyseisissä jäsenvaltioissa;
Koulutus	— Komissio antaa koulutusta kansallisten viranomaisten edustajille, jotka koulutta- vat sitten kansallisella tasolla muita IMI-verkoston jäseniä. Tämä toimii parhai- ten, kun koulutus sisällytetään kyseisten virkamiesten työnkuvaan.

⁽¹⁾ EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁽²⁾ EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4.

⁽³⁾ EUVL L 364, 9.12.2004, s. 1.

3. TOIMENPITEET, JOILLA PARANNETAAN SISÄMARKKINASÄÄNTÖJEN SAATTAMISTA KANSALLISEEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN

Jäsenvaltioita kehotetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) varautumaan etukäteen sisämarkkinadirektiivien saattamiseen kansalliseen lainsäädäntöön sekä niiden soveltamiseen ja täytäntöönpanon valvontaan kansallisella tasolla;
- b) varmistamaan, että kaikki asiaankuuluvat virkamiehet tekevät tiivistä yhteistyötä ja huolehtivat siitä, että ne virkamiehet, jotka vastaavat jonkin direktiivin saattamisesta kansalliseen lainsäädäntöön ja sen soveltamisesta kansallisella tasolla, ovat mukana myös direktiivistä neuvoteltaessa;
- c) parantamaan yhteistyötä kansallisen hallinnon ja kansallisten, alueellisten ja itsehallintoalueiden parlamenttien välillä ja niiden alue- ja paikallisviranomaisten välillä, jotka ovat mukana direktiivien saattamisessa kansalliseen lainsäädäntöön, sekä tarjoamaan niille tarvittaessa kaikki asiaankuuluvat tiedot, jotka liittyvät neuvotteluihin ja direktiivien saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä;

⁽¹⁾ Huhtikuussa 2008 käynnistettiin EU:n pilottihankkeen testivaihe, johon osallistuu 15 jäsenvaltiota. Hankkeen tavoitteena on saada nopeammin vastauksia kyselyihin ja valituksiin, jotka koskevat yhteisön lainsäädännön oikeaa tulkintaa ja täytäntöönpanoa. Siinä käytetään komission ja jäsenvaltioiden välillä epävirallisia työskentelymenetelmiä.

- d) tarjoamaan hyödyllisiä tietoja sidosryhmille prosessissa, jossa direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, silloin kun sisämarkkinalainsäädäntöä koskevilla ehdotuksilla voisi olla merkitystä yrityksille ja kansalaisille;
- e) välttämään sellaisten täydentävien säännösten lisäämistä, jotka eivät ole tarpeen direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä ⁽¹⁾;
- f) helpottamaan vuoropuhelua komission kanssa sisämarkkinadirektiivien saattamisesta kansalliseen lainsäädäntöön esimerkiksi käyttämällä korrelaatiotaulukkoja, joiden tarkoituksena on lisätä kansallisen lainsäädännön avoimuutta ja käyttäjätavallisuutta.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Varhainen valmistelutyö	— Kansalliset vaikutustenarvioinnit tehdään, kun komissio ehdottaa direktiiviä. Arvioinneissa analysoidaan tarkasti direktiivin vaikutus kyseisessä jäsenvaltiossa ja mahdolliset seuraukset sen saattamisesta kansalliseen lainsäädäntöön tai sen soveltamisesta. Arvioinnit päivitetään eri vaiheissa, kun direktiiviä saatetaan kansalliseen lainsäädäntöön;
Jatkuvuus	— Varmistetaan tiivis yhteistyö niiden virkamiesten välillä, jotka neuvottelevat direktiiveistä, vastaavat niiden saattamisesta kansalliseen lainsäädäntöön ja valvovat niiden täytäntöönpanoa. Tällaisen jatkuvuuden tarpeellisuutta korostetaan kansallisissa ohjeissa, jotka annetaan direktiivien saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä;
Yhteistyö parlamenttien kanssa	— Kansallisille parlamenteille lähetetään aikaisessa vaiheessa ja säännöllisesti tietoja siitä, miten yhteisön direktiivien saattaminen kansalliseen lainsäädäntöön edistyy. Tässä käytetään muun muassa neljännesvuosittain julkaistavia tulostauluja;
Yhteistyö alue- ja paikallisviranomaisten kanssa	— Alue- ja paikallistason virkamiehet ovat mukana ministeriöiden välisissä työryhmissä, jotka käsittelevät direktiivien saattamista kansalliseen lainsäädäntöön; — Koulutusta ja konferensseja, jotka käsittelevät direktiivien saattamista kansalliseen lainsäädäntöön, järjestetään kaikkien julkishallinnon tasojen virkamiehille ja hallituksesta riippumattomille järjestöille;
Sidosryhmien kuuleminen	— Yleisö voi käyttää internetissä yksinkertaistettua tietopankkia, joka koskee direktiivien saattamista kansalliseen lainsäädäntöön. Tietoja siitä, miten yhteisön direktiivien saattaminen kansalliseen lainsäädäntöön edistyy, on saatavilla ministeriöiden verkkosivustoilla, ja luettelo direktiiveistä, joita ei ole saatettu ajoissa osaksi kansallista lainsäädäntöä, julkaistaan internetissä; — Kansalliset viranomaiset veloitetaan ohjeistamaan kansalaisia uusista laeista, joilla direktiivejä on saatettu kansalliseen lainsäädäntöön, vähintään 12 viikkoa ennen kuin lait tulevat voimaan;
Miten vältetään "tarpeettomia lisävaatimuksia"	— Erytymenettelyjä on otettu käyttöön, jotta voidaan hallita ja valvoa riskiä, että saatettaessa direktiivejä kansalliseen lainsäädäntöön lisätään selvästi tarpeettomia toimenpiteitä. On esimerkiksi nimetty hallituksen komitea, joka järjestelmällisesti kartoittaa sellaisia kansallisia lakiluonnoksia (joilla yhteisön lainsäädäntöä siirretään kansalliseen lainsäädäntöön), joissa mennään direktiivien vaatimuksia pidemmälle;
Vastaavuustaulukot	— Vastaavuustaulukkoja käytetään tiedottamiseen ja lakiehdotusten tarkasteluun.

4. TOIMENPITEET MARKKINOIDEN JA TOIMIALOJEN SEURANNAN PARANTAMISEKSI, JOTTA MAHDOLLISET MARKKINAHÄIRIÖT VOIDAAN TUNNISTAA

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) keräämään laadullisia ja määrällisiä tietoja markkinoista tai toimialoista esimerkiksi yliopistotutkijoiden, konsulttien tai sidosryhmien tekemistä markkina-analyyseistä tai kansallisten tilastolaitosten ja valituksia käsittelevien laitosten keräämistä tiedoista;
- b) tunnistamaan paikalliset tiedonlähteet ja helpottamaan paikallisten sidosryhmien sitoutumista markkinaseurantaan esimerkiksi järjestämällä paikallisia kuulemistilaisuuksia tai kokouksia komission ja keskeisten paikallisten sidosryhmien välillä;
- c) osallistumaan erityisnäkökohtia koskevaan seurantaan. Niitä ovat esimerkiksi kilpailuanalyysi, asetuksiin perustuvat arvioinnit tai raakatietojen keruu, joiden tarkoituksena on mitata, miten kuluttajamarkkinat toimivat (esimerkiksi keräämällä säännöllisesti toisiinsa verrattavissa olevien kulutustuotteiden ja -palvelujen keskihintoja, luokittelemalla kuluttajien valituksia ja kehittämällä sopivia indikaattoreita täytäntöönpanon valvonnan laadun mittaamiseksi).

⁽¹⁾ Tämän estämättä sellaisten säännösten saattamista kansalliseen lainsäädäntöön, joilla direktiiveissä vahvistetaan jaetusta toimivallasta johtuvat vähimmäisvaatimukset Euroopan yhteisön perustamissopimuksen (erityisesti sen 137 artiklan) mukaisesti.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa	
Tietojen keruu	— Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle tietoja markkinoista tai toimialoista, joita seurataan (esimerkiksi vähittäiskaupan markkinaseurannan yhteydessä);
Seurannan erikoisnäkökohtia	— Seurantaa tehdään myös kuluttajan näkökulmasta (esimerkiksi vuosittain julkaistava kuluttajaindeksi, jossa 57 markkinaa luokitellaan suhteessa toisiinsa; menetelmä on otettu käyttöön muissakin jäsenvaltioissa) tai kilpailupolitiikan näkökulmasta (esimerkiksi seurataan jäsenvaltion vähittäissektoria kilpailunäkökulmasta);
Kansallinen seuranta	— Tiiviissä yhteistyössä komission kanssa toteutettiin kokeilu, jotta nähtäisiin, voidaanko komission menetelmää käyttää jäsenvaltioissa, ja jotta jäsenvaltioiden jatkossa tekemille perusteellisemmille analyyseille saataisiin osviittaa.

5. TOIMENPITEET, JOILLA PARANNETAAN SISÄMARKKINASÄÄNTÖJEN SOVELTAMISTA

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet, jotka koskevat sisämarkkinasääntöjen soveltamisesta vastaavia virkamiehiä:

- a) tarjoamaan uusille työntekijöille koulutusta yhteisön lainsäädännöstä yleensä ja erityisesti sisämarkkinasäännöistä;
- b) perustamaan jatkuvia työn ohessa suoritettavia koulutusohjelmia yhteisön lainsäädännöstä yleensä ja erityisesti sisämarkkinasäännöistä;
- c) tarjoamaan käytännön opastusta ja neuvoja sisämarkkinasäännöistä ja niiden soveltamisesta.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa	
Koulutus	— Virkamiehille järjestetään pakollista koulutusta yhteisön lainsäädännöstä. Yhteisön lainsäädäntö on esimerkiksi pakollinen osa julkishallinnon ammattien alustavaa koulutusta; järjestetään pakollisia seminaareja julkishallinnon kysymyksistä ja annetaan johdatusta Euroopan yhteisöä koskeviin kysymyksiin;
Jatkuva koulutus työn ohessa	— Yhteisöä ja sisämarkkinasääntöjä koskevaa koulutusta järjestetään verkko-opiskelumoduulien avulla; tiedotuslehtiä julkaistaan säännöllisesti; kansallisen hallinnon tasolla järjestetään konferensseja tai säännöllisiä koulutustilaisuuksia; — Virkamiehille tarjotaan sisämarkkinoita käsitteleviä erityiskoulutusohjelmia;
Käytännön opastus ja neuvonta	— Kansalliset virkamiehet voivat parantaa tietojaan ja taitojaan erityisen sisämarkkinaoppaan avulla; yksityiskohtaisia ohjeita ollaan kehittämässä myös vastavuoroisesta tunnustamisesta "tavarapaketin" antamisen jälkeen; — Sisämarkkinakysymyksiin erikoistuneessa asiakastukipalvelussa käsitellään virkamiesten esittämiä kysymyksiä; — Kansallisten ministeriöiden verkkosivustoilla julkaistaan säädöksiä koskevia selityksiä ja annetaan ohjeita niiden tulkinnasta tarkoituksena antaa erikoistietoa soveltamisesta;
Yhteisön lainsäädäntöä ja sisämarkkinoita koskeva koulutus ja kokeet	— Euroopan yhteisön laki kuuluu pakollisesti oikeustieteen koulutukseen; — Virkamiesten on julkishallinnon työpaikkaan päästäkseen läpäistävä koe, johon kuuluu myös yhteisön lainsäädäntöä ja sisämarkkinasääntöjä koskevia kysymyksiä.

6. TOIMENPITEET, JOILLA TEHOSTETAAN SISÄMARKKINASÄÄNTÖJEN NOUDATTAMISEN VALVONTAA JA EDISTETÄÄN ONGELMANRATKAISUMEKANISMEJA

1) Tuomioistuinten ulkopuoliset ongelmanratkaisumekanismit

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) varmistamaan, että kansalaisilla ja yrityksillä on käytettävissään läpinäkyviä, yksinkertaisia ja kohtuullisen hintaisia vaihtoehtoisia riidanratkaisumenetelmiä;
- b) osallistumaan ja myötävaikuttamaan aktiivisesti – erityisesti antamalla riittävästi voimavaroja – ongelmanratkaisumekanismien toimintaan ja niiden jatkokehittämiseen yhteisön tasolla, esimerkkinä SOLVIT-järjestelmä ja EUn pilottihanke;

- c) tarjoamaan kansalaisille ja yrityksille sisämarkkinoita käsittelevillä verkkosivustoilla riittävästi tietoja kansallisella ja yhteisön tasolla toimivista ongelmanratkaisumekanismeista;
- d) puuttumaan niiden ongelmien syihin, joita ongelmanratkaisumekanismien käsittelyyn tuodaan.
- 2) Kansalliset tuomioistuimet
- Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:
- a) tarjoamaan uuteen työpaikkaan tuleville tuomareille peruskoulutusta yhteisön lainsäädännöstä yleensä ja sisämarkkinasäännöistä erityisesti sekä jatkuvia täydennyskoulutusohjelmia, muun muassa lähitulevaisuudessa perustettavan yhteisön sähköisen oikeudenkäytön portaalin⁽²⁾ kautta, joka tarjoaa ”yhden (sähköisen) luukun” palvelun, jossa annetaan tietoa oikeudenkäytöstä ja oikeudenkäyntimenettelyistä Euroopassa;
- b) varmistamaan, että saatavilla on täydelliset ja ajantasaiset tiedot sisämarkkinoita koskevasta yhteisön lainsäädännöstä ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, muun muassa lähitulevaisuudessa perustettavan yhteisön sähköisen oikeudenkäytön portaalin⁽²⁾ kautta, joka tarjoaa ”yhden (sähköisen) luukun” palvelun, jossa annetaan tietoa oikeudenkäytöstä ja oikeudenkäyntimenettelyistä Euroopassa;
- c) kehittämään kansallisia tuomioistuinta keräämään ja antamaan saataville tietoja tärkeistä kansallisista tuomioista sisämarkkina-asioissa, erityisesti sellaisista kansallisista tuomioista, joilla sovelletaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuja.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Vaihtoehtoiset riidanratkaisumekanismit	— Vähäisiä riita-asioita varten perustetut siviilijuttuja käsittelevät pienet tuomioistuimet antavat päätöksen nopeasti, tehokkaasti ja pienemmällä kustannuksella. Tässä järjestelmässä tehdään ratkaisuja sekä tuomioistuimissa että niiden ulkopuolella.
Osallistuminen yhteisön vaihtoehtoisiin riidanratkaisumekanismeihin	— Jollei toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välinen yhteistyö ole tyydyttävää, SOLVIT-keskukset vievät asian korkeammalle hallintotasolle ongelman ratkaisemiseksi;
Tietoja vaihtoehtoisista riidanratkaisumenetelmistä	— SOLVIT-järjestelmää edistetään tiiviimmällä sidosryhmien välisellä yhteistyöllä ja lähettämällä sidosryhmille tiedotteita;
Koulutus	— Oikeusministeriö järjestää tuomareille erikoiskoulutusta sisämarkkinasäännöistä; — Yhteisön lainsäädäntöä koskevat koulutusohjelmat ovat tuomariharjoittelijoille pakollisia;
Tietojen saanti	— Sisämarkkinasääntöihin erikoistunut kansallisen ministeriön yksikkö laatii yhteenvedoja yhteisön oikeuskäytännöstä tuomarikunnan käyttöön; — Tiivistelmiä merkittävistä tuomioista julkaistaan oikeudellisessa tiedotuslehdessä;
Tiedottaminen muille jäsenvaltioille tärkeistä sisämarkkinasääntöjen soveltamista koskevista tuomioista	— Kansallisten oikeusistuinten on raportoitava tärkeistä yhteisön lainsäädäntöä koskevista tuomioista ja ennakkoratkaisuja koskevista päätöksistä. Raportit julkaistaan tiedotuslehdessä.

7. TOIMENPITEET, JOILLA EDISTETÄÄN KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN SÄÄNNÖLLISTÄ ARVIOINTIA

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) kehittämään järjestelmällinen lähestymistapa sisämarkkinasäännöt täytäntöönpanevan kansallisen lainsäädännön seurantaan ja arviointiin, jotta voidaan tunnistaa mahdollisia ristiriitaisuuksia kansallisen lainsäädännön soveltamisessa. Tässä hyödynnettäisiin esimerkiksi sidosryhmien kuulemista ja olemassa olevista ongelmanratkaisumekanismeista saatua palautetta;
- b) tarkastelemaan mahdollisuuksien mukaan uudelleen olemassa olevia kansallisia sääntöjä ja hallinnon käytänteitä, jotta tunnistettaisiin säännökset, jotka voisivat estää kansalaisia ja yrityksiä saamasta kaikkia hyötyjä sisämarkkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista; ja mukauttamaan tarvittaessa kansallista sääntelykehystä;

⁽¹⁾ <http://www.ejtn.net/www/en/html/index.htm>

⁽²⁾ Euroopan oikeudenkäytön sähköinen portaali käynnistetään 14. joulukuuta 2009.

- c) toteuttamaan organisatorisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuja seurataan tiiviisti, ja arvioimaan siinä yhteydessä säännöllisesti, ovatko kansalliset lait ja hallintokäytännöt sisämarkkinasääntöjen mukaisia.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Täytäntöönpanon arviointi	— Arvioimalla ja auditoimalla vaikutuksia jälkikäteen seurataan sisämarkkinadirektiivien täytäntöönpanoa; — Sidosryhmiä kuullaan järjestelmällisesti ja keskustellaan siitä, miten tiettyjä toisiinsa liittyvien sisämarkkinasääntöjen paketteja pannaan täytäntöön (ja pannaanko niitä täytäntöön) ja miten ne vaikuttavat yrityksiin ja kansalaisiin;
Kansallisten sääntöjen ja menettelyjen uudelleentarkastelu	— Tarkastellaan laajasti tavaroiden ja palvelujen vapaasta liikkuvuudesta annettua kansallista lainsäädäntöä.
Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisujen vaikutusten tutkiminen	— Kansalliset viranomaiset analysoivat järjestelmällisesti sitä, pitäisikö kansallista lainsäädäntöä tarkistaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuoreiden tuomioiden perusteella.

8. TOIMENPITEET, JOILLA EDISTETÄÄN PAREMPAA TIEDOTTAMISTA KANSALAISILLE JA YRITYKSILLE SISÄMARKKINAOIKEUKSISTA

Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan seuraavat toimenpiteet:

- a) edistämään tietoisuutta yhteisön tietopalveluista⁽¹⁾ kansallisessa hallinnossa ja muutoin kansallisella ja alue- ja paikallistasolla. Erityisesti tiedotetaan EU:n sisämarkkinoiden erilaisista neuvontapalveluista (Single Market Assistance Services, SMAS);
- b) varmistamaan, että koordinoitua yhteisön tietopalveluista vastaavien kansallisten yhteyspisteiden välillä parannetaan;
- c) saattamaan sisämarkkinaoikeuksia ja -velvollisuuksia koskevaa käytännön tietoa helposti saataville useilla kielillä internetsivuston kautta; ja varmistamaan selkeät ristiinviittaukset kaikkien sisämarkkinoihin liittyvää tietoa sisältävien kansallisten ja yhteisön portaalien välillä ja erityisesti Sinun Eurooppasi -portaalin kautta;
- d) järjestämään tiedotuskampanjoita ja -ohjelmia sisämarkkinoiden hyödyistä ja mahdollisuuksista.

Ehdotettuihin toimenpiteisiin liittyviä käytänteitä, jotka ovat käytössä tietyissä jäsenvaltioissa

Yhteisön tietopalvelujen edistäminen	— Tärkeimmille sidosryhmille tarjotaan kohdennettua tiedotusta internetin, esitteiden, esittelylehtisten, seminaarien ja tietoisuuden lisäämiseen tähtäävien kampanjoiden avulla;
Yhteisön tietopalvelujen koordinointi kansallisella tasolla	— Koordinoitiryhmässä ovat mukana Europe Direct, Yritys-Eurooppa-verkko, Eurojus, Euroopan kuluttajakeskus (ECC Net) ja FIN-NET-yhteyspisteet;
Tietojen helppo saatavuus	— Paljon sisämarkkinoihin liittyvää tietoa ja opastusta on tarjolla ulkomaalaisille henkilöille ja yrityksille sekä ulkomaille haluaville oman maan kansalaisille monialaisten sähköisessä hallinnossa käytettyjen portaalien kautta, yhteisön asioihin keskittyneillä kansallisilla verkkosivustoilla tai yrityksille tai kansalaisille suunnatuilla erityisillä verkkosivustoilla; — Suunnitteilla on sisämarkkina-asioita käsittelevä kansallinen verkkopohjainen tietolähde. Yksi valtion viranomaisen johtaisi sitä, ja ylläpitoon osallistuvivat kaikki muut sitä käyttävät viranomaiset;
Tiedotuskampanjat	— Kehitteillä on sisämarkkinoita koskeva tiedotusohjelma, joka sisältää julkaisumateriaalia, koulutusta ja avoimia luentoja. Tarkoituksena on tiedottaa kansalaisille ja yrityksille sisämarkkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista.

⁽¹⁾ Esimerkiksi Europe Direct, Kansalaisten neuvontapalvelu, Sinun Eurooppasi, EURES, Euroopan kuluttajakeskukset ja Yritys-Eurooppa-verkosto.